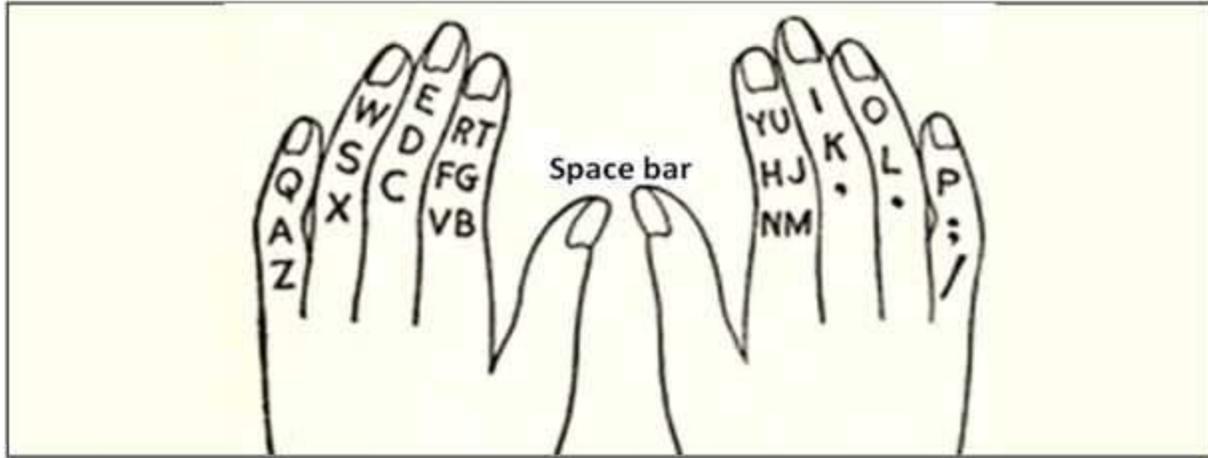

APPENDIX – I

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

ਅਭਿਆਸ - I

asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg
asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg	;lkjh	asdfg

ਅਭਿਆਸ - II

Ask	Fad	Alsas	Shad	Lads	Flags	Flask
Jag	Fag	Fall	Hash	Glad	Galls	Salad
Jak	Had	Gaff	Dash	Gall	Flash	Slash
Sad	Lad	Adds	Lash	Hall	Lakhs	Dhalls
Dad	Asks	Alas	Dall	Fall	Glass	Shall

ਅਭਿਆਸ - III

qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert
poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy
qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert
poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy
qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert
poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy	qwert	poiuy

ਅਭਿਆਸ - IV

awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;
awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;	awerqfa	;oiupj;

ਅਭਿਆਸ - V

Fish	Dirks	Oldest	Apple	Grade	Falls	Kodak
Rails	Jaded	Dead	Usual	Sales	Filed	Legal
Lease	Lakes	Agile	Isles	Ahead	Larks	Roses
Forks	Hedge	Skill	Rupee	Grass	Would	Alpine
Jaded	Liked	Equip	Quail	Jokes	Asked	Walks
Fiddle	Saddle	Dead	Filed	Lakes	Lease	Legal

ਅਭਿਆਸ - VI

azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj
azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj
azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj
azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj
azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj	azxcvf	lkmbnj

ਅਭਿਆਸ - VII

Cat	Jack	Colour	Neither	Enemy	Boat	Calcutta
Not	Have	Joints	Calling	Voted	Very	Vineyard
Met	Wind	Nerves	Enlarge	Money	Move	Material
Men	Verb	Verbal	Someone	Marry	Give	Sterling
Bent	Joint	Jackets	Examine	Thousand	Cylinder	Assessment
King	Carry	Jumbled	Examined	Struggle	Possible	Beginning
Zeal	Night	Booklet	Gracious	Grizzled	Frequent	Meanings
Zero	Tonic	Cutting	Becoming	Zodiacal	Exponent	Doubtless

ਅਭਿਆਸ - VIII

12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767
12345	098767	12345	098767	12345	098767

ਅਭਿਆਸ - IX

Type the following sentences 5 times:

1. Lost time is never regained
2. Get-up early and do your work
3. Today's youth and tomorrow's old
4. Age is a virtue when wisdom is with it.
5. Measure your word before it goes out of you
6. My steps are measured
7. A friend in need is a friend indeed
8. Children are innocent and should be guided rightly.
9. Our Land has great sages who knew the eternal truth.
10. Truth never fails
11. The Quick Brown Fox Jumps Over A Lazy Dog

ਅਭਿਆਸ - X

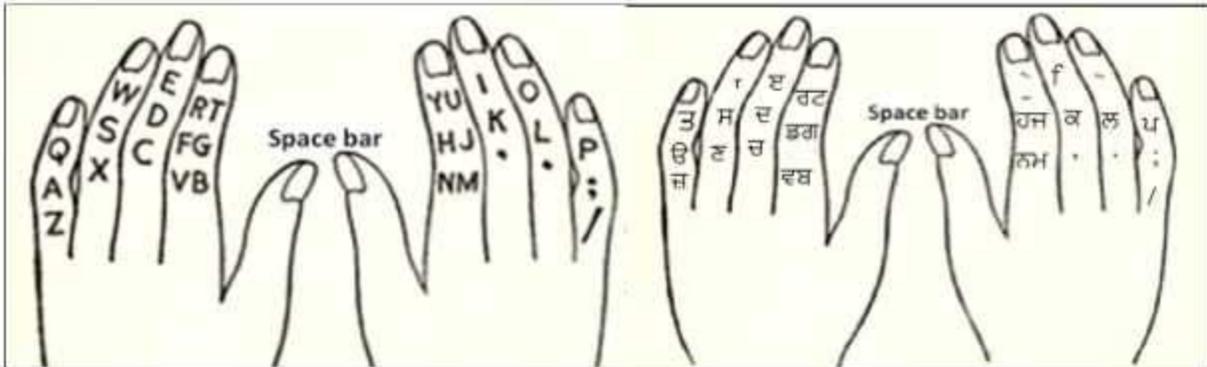
Type the following paragraph 10 times:

Our flag is tri-colour. SAFFRON is the symbol of sacrifice and a string mind. WHITE is the symbol of purity, love and peace. GREEN is the symbol of plenty and joy. We hoist and salute our flag. We are ready to make sacrifices for our country. We want peace and progress. We want to be pure.

APPENDIX - II

ਪੰਜਾਬੀ (ਅਨਮੋਲ ਲਿੱਪੀ) ਵਿਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

HOME ROW EXERCISE - I

ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ
ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ
ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ
ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ
ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ	ੳਸਦਡਗ ;ਲਕਜਹ

HOME ROW EXERCISE - II

ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ
ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ
ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ
ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ
ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ	ਅਸ਼ਪਢਘ ;ਲਖਝੁ

SECOND ROW EXERCISE-III

ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ
ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ
ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ
ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ
ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ	ਤਾ ਇ ਰ ਟ	ਪੋ ਿ ਼ੇ

SECOND ROW EXERCISE-IV

ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ
ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ
ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ
ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ
ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ	ਥਾਂਓਂਠ	ਫੌੀਂਊਂ

HOME ROW AND SECOND ROW EXERCISE-V

ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;	ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;
ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;	ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;
ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;	ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;
ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;	ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;
ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;	ਓਾਏਰਤਡਓ	਼ਿੱਪਜ;

HOME ROW AND SECOND ROW EXERCISE-VI

ਦਸਿਹ	ਧਰਿਕਸ	ਲਦਏਸਟ	ਅਪਪਲਟ	ਘਰਓਦਦ	ਢਓਲਲਸ	ਖੋਦਓਕ
ਉਲਿਸ	ਝਉਦਏਦ	ਧਏਓਦ	ਸੁਓਲ	ਸ਼ਓਲਏਸ	ਢਲਿਏਦ	ਲਏਗਓਲ
ਲਏਓਸਏ	ਲਓਕਏਸ	ਅਗਲਿਏ	ੀਸਲਏਸ	ਅਹਏਓਦ	ਲਓਰਕਸ	ਸਏਸ
ਢੋਰਕਸ	ਏਦਗਏ	ਸ਼ਕਲਿਲ	ਪਏਦ	ਘਰਓਸਸ	ਠਲਦ	ਅਲਪਨਿਏ
ਝਓਦਏਦ	ਲਕਿਏਦ	ਓਤੁਪਿ	ਬੁਓਲਿ	ਝੋਕਏਸ	ਅਸਕਏਦ	ਓਲਕਸ
ਢਦਿਦਲਏ	ਸ਼ਓਦਦਲਏ	ਧਏਓਦ	ਢਲਿਏਦ	ਲਓਕਏਸ	ਲਏਓਸਟ	ਲਏਗਓਲ

HOME/SECOND/THIRD ROW EXERCISE -VII

ਓਜ਼ਣਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲਖੰਡਝ
ਓਜ਼ਣਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲਖੰਡਝ
ਓਜ਼ਣਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲਖੰਡਝ
ਓਜ਼ਣਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲਖੰਡਝ
ਓਜ਼ਣਚਵਡ	ਲਕਮਨਬਜ	ਅਗਯਛੜਢ	ਲਖੰਡਝ

FOURTH ROW EXERCISE-VIII

~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! : # 4 %	ਖ ਫ * ( )
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! : # 4 %	ਖ ਫ * ( )
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! : # 4 %	ਖ ਫ * ( )
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! : # 4 %	ਖ ਫ * ( )
~ 1 2 3 4 5	0 9 8 7 6 7	~ ! : # 4 %	ਖ ਫ * ( )

EXERCISE - IX

ਸਾਇੰਸ	ਲੇਖਕ	ਘਰ	ਛੱਤ	ਇਨਾਮ
ਕੰਪਿਊਟਰ	ਕਿਤਾਬ	ਸਕੂਲ	ਅਧਿਆਪਕ	ਪੈਂਸਿਲ
ਰਸਤਾ	ਜਹਾਜ਼	ਪੰਨਾ	ਮੁਰੰਮਤ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਸੁਨਾਮ	ਮੋਹਾਲੀ	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਇੰਡੀਆ	ਹਿਮਾਲਿਆ
ਭੂਗੋਲ	ਇਤਿਹਾਸ	ਗਣਿਤ	ਵਿਕਾਸ	ਪੰਜਾਬੀ
ਹਿੰਦੀ	ਪ੍ਰਧਾਨ	ਮੰਤਰੀ	ਮੁੱਖ	ਰੋਜ਼ਗਾਰ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	ਸੀ.ਪੀ.ਯੂ.	ਮਾਊਸ	ਕੀਅਬੋਰਡ	ਮੋਨੀਟਰ
ਮੈਮਰੀ	ਜੈਨਰੇਸ਼ਨ	ਪ੍ਰੋਜੈਨਟੇਸ਼ਨ	ਐਕਸਲ	ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟ
ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ	ਓਪਰੇਟਿੰਗ	ਸਿਸਟਮ	ਵਿੰਡੋ	ਸ਼ਹਿਦ
ਰਾਜਨੀਤੀ	ਅਮੇਰੀਕਾ	ਡਾਟਾ	ਖੁਸ਼ੀ	ਮੱਖਣ
ਰੰਗਾ	ਉੱਠ	ਅੱਖ	ਸਾਂਹ	ਖਿਡਾਰੀ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ	ਪ੍ਰੀਖਿਆ	ਵਿਭਾਗ	ਦਫ਼ਤਰ	ਨਿਰਦੇਸ਼
ਵਿਲੱਖਣ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼	ਪੰਜਾਬ	ਸੰਗਰੂਰ	ਅਭਿਆਸ

EXERCISE - X

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋ. ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆਂ ਡਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਚਰਨਜੀਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੀ-ਲਿਪੀਕਾ ਨਾਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਸਮੇਤ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਈ-ਮੇਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੌਂਟ (ਰਾਵੀ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

APPENDIX – III

ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੌਂਟ “ਰਾਵੀ” ਵਿਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਪ੍ਰੋਕਟੀਸ ਲਈ ਲੈਬ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੌਂਟ “ਰਾਵੀ” ਲਈ ਕੀਅ-ਮੈਪ

~	।	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	ॆ	Backspace
Tab	Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	P	{	}				
Caps	A	S	D	F	G	H	J	K	L	:	'					Enter
Shift	Z	X	C	V	B	N	M	<	>	?	/					Shift

ਸਿਫਟ ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਮ ਰੋਅ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

Caps	A	S	D	F	G	H	J	K	L	:	'				Enter
------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	-------

ਿ ਤ ਿ ਟ ਕ ਰ ਿ ੈ ਚ ੁ ਕ ਟ ਚ ੁ ੈ ਚ ਟ ਿ ੁ ਿ ਰ ਚ ਟ ਟ ੇ
 ਕ ੇ ਰ ੁ ਚ ੈ ਟ ਿ ੁ ਿ ਚ ਤ ੇ ੁ ਟ ੇ ਕ ਰ ੋ ਰ ਖ ਟ ੁ ਰ ਕ ਚ ਚ ਕ
 ਟ ਕ ੇ ਟ ੁ ੈ ਿ ਿ ਰ ਰ ੋ ਕ ਟ ਟ ਕ ੁ ਕ ੁ ਰ ਕ ਰ ੁ ਕ ਰ ਖ ੁ ਤ ਟ
 ਕ ਕ ਹ ਚ ਤ ਚ ਚ ਚ ਰ ਿ ਿ ਿ ੁ ੁ ੁ ੁ ਚ ਚ ੋ ਿ ੋ ਟ ਹ ੋ ਪ ਿ
 ਟ ਹ ਿ ਖ ੁ ਕ ਤ ਿ ਿ ਹ ੈ ਿ ਿ ੁ ਟ ਿ ਟ ਕ ਚ ਚ ੁ ਪ ੁ ੈ ੁ ਚ ਤ
 ਿ ੁ ਤ ੇ ਿ ਕ ੁ ਕ ਰ ੁ ਚ ੁ ੈ ਿ ੁ ਟ ੁ ਤ ਚ ੁ ੁ ੈ ਪ ੁ ਕ ੈ ੈ ਚ

ਰੁ ਤੇ ਰੇ ਰੁ ਖੇ ਟੇ ਰਿ ਪੋ ਟੇ ਚੈ ਟੇ ਪਰ ਕਰ ਪਰ ਭੁ ਪੁ ਟਿ ਚੁ ਪੋ ਟੇ ਟਰ ਕ੍ ਟਰ ਕ੍ ਚਕ
 ਤਿ ਟਪ ਕ੍ ਟਤ ਟਪ ਤਕ ਕੇ ਤੋ ਕੇ ਡੁ ਤੇ ਕਟ ਤਿ ਰੋ ਟੇ ਟਿ ਰੋ ਕਟ ਪੇ ਰਿ ਕੇ ਚੈ ਚੁ ਤੋ
 ਕਟ ਚਿ ਟਤ ਰੇ ਟੇ ਕਰ ਟੇ ਕੇ ਤੇ ਪਿ ਰੁ ਟਚ ਤਿ ਪੇ ਟੁ ਟੇ ਪੇ ਪਰ ਤਿ ਚਕ ਰਿ ਟੇ ਤੇ ਕੇ
 ਪੇ ਰੋ ਪਰ ਟਤ ਕੇ ਚੈ ਪੁ ਪੁ ਤ੍ ਤ੍ ਤਿ ਤੁ ਟਤ ਚੈ ਰਿ ਪਰ ਟੁ ਟੁ ਚਤ ਰੋ ਪਿ ਕ੍ ਰੁ ਤ੍ ਰੋ
 ਟਰ ਪਰ ਕਰ ਟੁ ਪੋ ਟਤ ਚਤ ਟੇ ਚਰ ਭੁ ਚਕ ਚੁ ਟੇ ਚੈ ਰਿ ਰੁ ਰਿ ਤੇ ਕੇ ਕੋ ਕਰ ਕੇ ਤਕ
 ਕਿ ਰਿ ਚੈ ਕ੍ ਚੁ ਪੇ ਕ੍ ਟਚ ਤੇ ਭੁ ਟਚ ਪਰ ਤ੍ ਪਰ ਟਪ ਤੋ ਚਤ ਚਤ ਚਰ ਕਰ ਰੁ ਪੇ ਟ ਟੇ
 ਟੇਪ ਪਿਟ ਪਿਤਰ ਟੇਪ ਟਕਰ ਕਿਟ ਟਤੁਕ ਕਿਰਤ ਤਿਪ ਚਕਕਰ ਤੋਪ ਕਰਤ ਚਿਚਿ ਕਿਰਤ ਤਿਪ ਪਿਟ
 ਪੋਟ ਤੁਰਤ ਚਿਟ ਹੇਤ ਚਿਟ ਚੇਕਪੁ ਤਿਤਰ ਕਿਰਕ ਤੁਰਤ ਤ੍ਰਿਪਤ ਤੁਰਤ ਪਰਕ ਕੋਕਰ ਕਿਕਰ ਚਿਟ ਕਿਕਰ
 ਰੋਤ ਚਿਟ ਤੋਪ ਕੋਕਰ ਚਿਟ ਟਹਿਟ ਕਰਕ ਕਰਤ ਕੋਕਰ ਤੋਪ ਤ੍ਰਕ ਕੋਕ ਰੋਤ ਚਿਤ੍ਰ ਕਿਟ ਰੋਤਕ ਖਿਕ
 ਟਿਟ ਰੋਤ ਤਿਤਰ ਰੁਕ ਚਕਕਰ ਚੇਕਪੁ ਪੁਟ ਰੋਤ ਕਿਟ ਰੋਤਕ ਚਿਟ ਰਿਚ ਕਚਕ ਕਿਰਤ ਚਿਤ੍ਰ ਕੋਕਰ
 ਚਿਟ ਕਚਕ ਪੁਟ ਪਰਕ ਕਿਕ ਪੋਟ ਰਿਚ ਤੋਪ ਚਕਕਰ ਟਕਰ ਟੋਟਰ ਕੋਕ ਕਰਕ ਕੋਕ ਰੋਚਕ ਕਿਰਤ
 ਕਿਰਕ ਕਿਟ ਰੋਤ ਕੋਕ ਚਪਟ ਕਿਰਤ ਤੁਰਤ ਪਿਟ ਕਚਕ ਟਿਟ ਚੇਤਕ ਤੁਰਤ ਤੁਰਤ ਚੇਕਪੁ ਪਰਿਚਤ ਟਿਟ
 ਕਿਰਤ ਚਿਚਿ ਪਿਤਰ ਕਚਕ ਪਰਿਚਤ ਟਤੁਕ ਪਰਕ ਰੋਚਕ ਕਚਕ ਚਪਟ ਚਕਕਰ ਚਿਤ੍ਰ ਕਿਕ ਪਰਕ ਤਿਤਰ
 ਕਿਟ ਕਰਕ ਚਪਟ ਚਪਟ ਤ੍ਰਿਪਤ ਤੁਰਤ ਚਪਟ ਰਿਚ ਕਿਰਤ ਕੋਕ ਰਿਚ ਰੋਤਕ ਰੋਤਕ ਰੁਕ ਤਿਤਰ ਕਰਕ

Caps	A ਓ a ਓ	S ਏ s ਏ	D ਅ d ਓ	F ਇ f ਓ	G ਊ g ਊ	H ਫ h ਪ	J ਝ j ਰ	K ਖ k ਫ	L ਖ l ਤ	: ਙ ; ਚ	ੰ ਠ ' ਟ	Enter
------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-------

ਫ ਝ ਏ ਓ ਝ ਫ ਥ ਥ ਇ ਫ ਓ ਝ ਖ ਏ ਛ ਝ ਫ ਝ ਝ ਠ ਏ ਫ ਊ ਓ ਛ ਓ ਇ
 ਨ ਅ ਫ ਓ ਛ ਓ ਇ ਛ ਖ ਊ ਖ ਝ ਇ ਫ ਊ ਖ ਖ ਇ ਛ ਖ ਖ ਥ ਖ ਇ ਥ ਅ ਏ
 ਛ ਇ ਅ ਛ ਥ ਨ ਅ ਛ ਫ ਇ ਝ ਫ ਫ ਨ ਖ ਛ ਫ ਨ ਥ ਏ ਛ ਅ ਛ ਖ ਝ ਖ ਝ
 ਏ ਖ ਅ ਓ ਝ ਅ ਝ ਥ ਅ ਝ ਫ ਊ ਖ ਅ ਝ ਫ ਇ ਠ ਖ ਓ ਝ ਝ ਇ ਛ ਥ ਇ ਓ
 ਝ ਝ ਖ ਅ ਖ ਝ ਖ ਅ ਠ ਛ ਝ ਏ ਝ ਖ ਫ ਅ ਅ ਖ ਇ ਅ ਝ ਖ ਅ ਫ ਖ ਏ ਠ
 ਖ ਝ ਏ ਊ ਖ ਅ ਖ ਅ ਫ ਊ ਏ ਓ ਝ ਏ ਛ ਛ ਝ ਅ ਊ ਓ ਊ ਝ ਅ ਝ ਠ ਅ ਝ
 ਏ ਏ ਛ ਝ ਏ ਓ ਖ ਖ ਅ ਝ ਫ ਓ ਖ ਛ ਠ ਅ ਏ ਝ ਇ ਫ ਠ ਛ ਅ ਖ ਝ ਝ ਠ
 ਅ ਅ ਥ ਖ ਝ ਛ ਓ ਫ ਠ ਠ ਠ ਛ ਥ ਇ ਅ ਫ ਝ ਓ ਏ ਝ ਖ ਏ ਥ ਓ ਖ ਝ ਖ

ਠਰਿਥ ਛਥਖੜ ਇਫ ਉੜ ਖੜਫਉ ਅਇੜ ਨਛਅਇ ਨਛਖਫ ਠਰਿਥ ਖੜਫ ਛਥਨ ਫੜ ਖੜਉ ਅਇਉ
 ਛਛਠ ਛਥਠ ਖੜਫਉ ਖੜਉ ਖਰਉ ਠਛ ਖੜਉ ਖੜ ਏੜ ਏੜ ਠਰਿਥ ਇਫ ਠਰਿਥ ਖੜਫ ਉਠ ਉੜ
 ਖੜਉ ਝਉ ਉਫ ਇਅਫਥ ਖੜਫ ਫਉ ਉਫ ਨਛਖਫ ਏਇਥ ਥਖਫ ਨਛਖਫ ਉਠ ਅਇੜ ਨਛਖਫ ਫੜ
 ਖੜਫ ਖਰਉ ਅਇੜ ਖੜ ਅਇੜ ਅਇਉ ਖਰਉ ਫੜ ਫੜ ਉਫ ਛਥਖੜ ਓਛਠਥ ਖੜਫ ਨਛ ਨਛਅਇ
 ਏਇਥ ਫਉ ਖੜਉ ਖੜਉ ਛਥਠ ਖੜਉ ਅਇਉ ਠਰਿਥ ਉਠ ਏਇਥ ਖਰਉ ਠਛ ਉੜ ਛਥਖੜ ਖੜ
 ਛਥਨ ਅਇਉ ਨਛਖਫ ਥਖ ਇਅਫਥ ਅਇ ਏਇਥ ਅਇੜ ਖੜਫਉ ਥਖ ਉੜ ਇਫ ਨਛਅਇ ਥਖ ਥਖਫ
 ਅਇਉ ਖੜ ਨਛਖਫ ਛਥਖੜ ਅਇਫ ਓਛਠਥ ਏਇਉਥ ਛਥਠ ਖਰਉ ਖੜ ਉਫ ਖੜਉ ਓਥ ਛਛਠ
 ਅਇਫ ਨਛਖਫ ਖੜਫਉ ਅਇਉ ਖੜਫ ਉਫ ਅਇ ਛਥਠ ਫੜ ਖੜਫ ਨਛਖਫ ਅਇਉ ਇਫ ਖੜਫ ਠਰਿਥ
 ਛਥਨ ਖੜ ਉੜ ਫੜ ਓਛਠਥ ਝਉਇ ਖੜ ਏਇਥ ਏੜ ਨਛਅਇ ਅਇਫ ਛਥਖੜ ਨਛਅਇ ਉੜ ਅਇਫ
 ਖੜਉ ਏਇਉਥ ਏੜ ਏੜ ਖੜਉ ਓਛਠਥ ਨਛਖਫ ਇਫ ਠਛ ਅਇੜ ਏਇਥ ਫਉ ਓਛਠਥ ਅਇਫ ਖੜ
 ਥਖ ਖੜਫਉ ਫਉ ਖਰਉ ਖੜਉ ਨਛ ਠਰਿਥ ਠਰਿਥ ਫਉ ਛਥਨ ਫੜ ਖੜਉ ਥਖਫ ਖੜਫ ਇਫ ਅਇਉ
 ਠਰਿਥ ਅਇ ਛਥਠ ਨਛ ਖੜਫ ਅਇ ਨਛਅਇ ਨਛਅਇ ਛਛਠ ਉੜ ਨਛਖਫ ਛਥਠ ਠਰਿਥ ਖਰਉ ਖੜ
 ਓਛਠਥ ਫਉ ਧਧਫ ਅਇੜ ਅਇੜ ਅਇੜ ਛਥਠ ਫਉ ਅਇ ਧਧ ਇਅਫਥ ਨਛਅਇ ਅਇ ਛਥਠ
 ਨਛਖਫ ਠਛ ਅਇਉ ਝਉਇ ਥਖਫ ਥਖਫ ਅਇ ਅਇ ਅਇ ਉਫ ਏਇਉਥ ਛਥਠ ਏੜ ਖੜ ਨਛਖਫ ਖੜ
 ਨਛ ਛਥਠ ਫੜ ਖੜਉ ਏੜ ਨਛ ਇਅਫਥ ਅਇਉ ਓਥ ਅਇ ਉਫ ਛਥਠ ਉੜ ਓਛਠਥ ਧਧ ਏਇਉਥ
 ਫੜ ਅਇ ਅਇਉ ਓਥ ਓਛਠਥ ਉੜ ਥਖਫ ਉਫ ਖੜਉ ਖਰਉ ਖੜਫ ਖੜ ਅਇਉ ਫਉ ਉੜ ਨਛਖਫ
 ਇਫ ਏਇਉਥ ਖੜ ਖੜ ਅਇੜ ਏਇਥ ਥਖ ਉਠ ਠਰਿਥ ਠਰਿਥ ਓਥ ਏਇਥ ਉਠ ਅਇਉ ਉਫ ਨਛਖਫ
 ਨਛ ਉਫ ਛਛਠ ਓਛਠਥ ਏੜ ਛਛਠ ਓਥ ਨਛਖਫ ਨਛਅਇ ਛਥਠ ਖੜਫ ਓਥ ਫਉ ਓਛਠਥ ਛਥਠ

Tab	ੳ ਐ ੳ ਐ	W ਐ w ਐ	E ਐ e ਐ	R ਐ r ਐ	T ਊ t ਊ	Y ਊ y ਊ	U ਊ u ਊ	I ਊ i ਊ	O ਊ o ਊ	P ਊ p ਊ	{ ਦ [ਡ]	} ਫ] ਫ	
-----	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--------------	------------	------

ਡ ਊ ਖ ਐ ਾ ਗ ਦ ਿ ਦ ਿ ਾ ਦ ਗ ਜ ਖ ਼ ਗ ਐ ਡ ਦ ਜ ਊ ਼ ਹ ਗ ਡ ਾ
 ਦ ਊ ਾ ਦ ਖ ਗ ਿ ਐ ਐ ਾ ਿ ਊ ਡ ਗ ਹ ਖ ਦ ਐ ਊ ਐ ਹ ਗ ਹ ਦ ਹ ਦ ਗ
 ਊ ਼ ਊ ਊ ਿ ਬ ਼ ਿ ਿ ਐ ਼ ਗ ਾ ਦ ਜ ਗ ਿ ਾ ਾ ਗ ਹ ਹ ਹ ਜ ਬ ਬ ਡ
 ਗ ਦ ਐ ਡ ਗ ਿ ਜ ਿ ਼ ਜ ਹ ਹ ਾ ਿ ਊ ਊ ਬ ਜ ਊ ਾ ਿ ਦ ਡ ਗ ਼ ਡ
 ਐ ਊ ਾ ਹ ਐ ਐ ਗ ਾ ਹ ਹ ਹ ਊ ਜ ਦ ਬ ਐ ਐ ਐ ਾ ਦ ਬ ਼ ਗ ਡ ਬ ਐ ਐ
 ਡ ਼ ਊ ਗ ਗ ਿ ਦ ਬ ਡ ਗ ਡ ਦ ਹ ਐ ਬ ਊ ਡ ਿ ਗ ਗ ਜ ਼ ਐ ਊ ਿ ਹ ਗ
 ਬ ਗ ਦ ਜ ਗ ਐ ਊ ਊ ਼ ਹ ਬ ਦ ਐ ਐ ਊ ਿ ਬ ਐ ਊ ਦ ਿ ਡ ਦ ਐ ਊ ਾ ਬ
 ਹ ਜ ਬ ਼ ਬ ਹ ਼ ਾ ਼ ਼ ਡ ਼ ਹ ਐ ਐ ਐ ਹ ਊ ਗ ਐ ਊ ਗ ਼ ਦ ਜ ਡ

ਬੋਬ ਗਰੁਬ ਜੈ ਡੋਜ ਡੈ ਹੈਦ ਹੈਦ ਦਾਡ ਦਾ ਜੋ ਜੁਗੁਦ ਬੁਡਾ ਹੀ ਬੀ ਦਾਗੀ ਡਾ ਬੋਬ ਡਬੈਦਾ ਦੁ
 ਹੁਬੈਜਡ ਜੁਗੁਦ ਡਹਜਗ ਡੋਜ ਬਗਦਾਦੀ ਜੈਦਾਗੁ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਡ ਹੈਦ ਦਾ ਗੀਬ ਦੀ ਗੀ ਗੀਗਰੋ ਦਾ
 ਜਦੋਦਾ ਦੁ ਹੀ ਜਦੈਬ ਡੈ ਗਰੁਬ ਦਾਡ ਡੋਜ ਦਾਡ ਡੋਜ ਗੋਡ ਡਾਗ ਡਹਗੀ ਜੋ ਜਦੋਦਾ ਬੋਬ ਜਾਦਾਰੈ ਡਾ
 ਗੁ ਜੈਦਾਗੁ ਜੁਗੁਦ ਬੁਡਾ ਹੀ ਗੀਗਰੋ ਡਾਗ ਦੀ ਜੁ ਬੈ ਹੈਦ ਜੈ ਗੀ ਡਾ ਦਾਡ ਦੁ ਦਾ ਡੋਗ ਗੀਗਰੋ
 ਬੁਡਾ ਹੁਬੈਜਡ ਡਾ ਦੁ ਗਰੁਬ ਡੈ ਦੁ ਦਾ ਦੁ ਡਾ ਜੁਗੁਦ ਬੁ ਦੀ ਡੈ ਦਾ ਡੋਗ ਬਗਦਾਦੀ ਗੀ ਹੁਬੈਜਡ
 ਦਾਗੀ ਗੀਗਰੋ ਦਾਗੀ ਦਾਗੀ ਜਾਦਾਰੈ ਗਰੁਬ ਦਾਗੀ ਜਾਦਾਰੈ ਬੁਡਾ ਜੈਦਾਗੁ ਜਾ ਹੀਹ ਬੁ ਡਬੈਦਾ ਡੋਗ ਡੈ
 ਡਾਗ ਜੁ ਹੁਬੈਜਡ ਜਾਦਾਰੈ ਡੋਗ ਹੀਹ ਗੋ ਜੁਗੁਦ ਬੁ ਜਦੈਬ ਡਾ ਦੀ ਡੋਜ ਬੀ ਬੈ ਗੈਗ ਜਾਗਾ ਦਾ ਡੋਗ
 ਜੁ ਬੁ ਦੀ ਹੁਜੋ ਹੈਦ ਜਦੈਬ ਹੀ ਬੋਬ ਦੀ ਦੀ ਗਰੁਬ ਡੈ ਡਾ ਬੀ ਡੋਗ ਗੋਡ ਹੈਦ ਜੈਦਾਗੁ ਡਹਗੀ
 ਗੀਹ ਗਰੁਬ ਹੀਹ ਹੈਦ ਦਾਗੀ ਬੁਡਾ ਗਰੁਬ ਗੋਡ ਬਗਦਾਦੀ ਬੁ ਬੈ ਹੀ ਗੀ ਜਾਦਾਰੈ ਜਾਗਾ ਡੈ ਜਾਗਾ ਡਾ
 ਗੀਗਰੋ ਦਾਡ ਜਾਦਾਰੈ ਦੁ ਹੀ ਜਾ ਹੁਜੋ ਗੀ ਦਾਗੀ ਡਹਗੀ ਜੈ ਜੋ ਬਗਦਾਦੀ ਡੈ ਹੈਦ ਡੋਜ ਗੋ ਬੁਡਾ
 ਹੁਜੋ ਡਹਜਗ ਗੀਗਰੋ ਬੈ ਜਾ ਹੀਹ ਬੋਬ ਜਦੈਬ ਬੀ ਡਾ ਡਾਗ ਦੀ ਗੈਗ ਗੈਗ ਬਗਦਾਦੀ ਹੀ ਜਦੋਦਾ
 ਜਾਦਾਰੈ ਦੁ ਦੁ ਦੁ ਹੁਬੈਜਡ ਡੈ ਬੋਬ ਜਦੈਬ ਜਦੋਦਾ ਬੁਡਾ ਗੈਗ ਗੁ ਦੀ ਦੀ ਡੋਜ ਜੈਦਾਗੁ ਹੈ ਡੈ ਹੀ ਗੋ
 ਜਾਗਾ ਜੈਦਾਗੁ ਗੁ ਗੋਡ ਜਦੈਬ ਬੋਬ ਗੀਗਰੋ ਜੋ ਦਾਡ ਖੀ ਗਰੁਬ ਬੁ ਜਦੈਬ ਜਾਦਾਰੈ ਦੀ ਡਾ ਹੀ ਗੋਡ
 ਜਾ ਦਾਡ ਹੈਦ ਡਾ ਦਾ ਜਾਗਾ ਜੁ ਗੀਬ ਬਗਦਾਦੀ ਜੁ ਹੈ ਜੈਦਾਗੁ ਗੀਬ ਬੋਬ ਗੈਗ ਡਹਜਗ ਗੋਡ ਜੁਗੁਦ
 ਹੈਦ ਗੀਬ ਜੋ ਜਦੈਬ ਬਗਦਾਦੀ ਖੀ ਬੋਬ ਹੁਬੈਜਡ ਗੀਗਰੋ ਬਗਦਾਦੀ ਡਹਜਗ ਗਰੁਬ ਜਗਬਹੀ ਜਾਗਾ ਬੁ
 ਦਾਡ ਜੁ ਜਦੈਬ ਗੀਬ ਬੁ ਜਗਬਹੀ ਦਾ ਜਦੋਦਾ ਡੋਜ ਗੈਗ ਜੈ ਡਬੈਦਾ ਹੈਦ ਬੁ ਜਗਬਹੀ ਜੋ ਗੋ ਜਦੈਬ

Tab	Q ਐ q ੀ	W ਐ w ੀ	E ਐ e ੀ	R ਈ r ੀ	T ਊ t ੁ	Y ਯ y ਯ	U ਯ u ਯ	I ਯ i ਯ	O ਯ o ਯ	P ਝ p ਝ	{ ਦ [ਝ	} ਵ] ਝ	
-----	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------

ਉ ਝ ਆ ਐ ਚ ਧ ਝ ਧ ਵ ਙ ਈ ਆ ਵ ਙ ਤ ਵ ਈ ਉ ਝ ਘ ਵ ਐ ਤ ਘ ਝ ਧ ਝ
 ਐ ਦ ਵ ਆ ਝ ਈ ਵ ਉ ਝ ਘ ਵ ਤ ਈ ਈ ਆ ਚ ਘ ਈ ਵ ਝ ਐ ਦ ਤ ਉ ਤ ਵ
 ਭ ਈ ਉ ਤ ਵ ਤ ਉ ਤ ਚ ਧ ਝ ਙ ਙ ਝ ਧ ਙ ਆ ਤ ਤ ਚ ਤ ਵ ਧ ਝ ਤ ਵ ਙ
 ਐ ਙ ਉ ਙ ਙ ਤ ਆ ਈ ਈ ਧ ਙ ਘ ਧ ਤ ਐ ਤ ਵ ਚ ਐ ਵ ਘ ਆ ਵ ਵ ਝ
 ਐ ਆ ਘ ਚ ਤ ਚ ਉ ਝ ਘ ਆ ਤ ਚ ਧ ਝ ਈ ਝ ਉ ਧ ਐ ਈ ਘ ਈ ਚ ਧ ਆ ਐ
 ਚ ਐ ਤ ਝ ਤ ਤ ਐ ਐ ਧ ਉ ਐ ਝ ਤ ਤ ਘ ਝ ਘ ਙ ਈ ਉ ਵ ਝ ਐ ਈ ਧ ਆ
 ਭ ਆ ਵ ਘ ਐ ਉ ਆ ਤ ਤ ਚ ਤ ਧ ਉ ਘ ਙ ਝ ਉ ਧ ਚ ਙ ਐ ਤ ਘ ਵ ਘ ਉ
 ਐ ਚ ਈ ਤ ਆ ਤ ਐ ਵ ਧ ਉ ਝ ਈ ਧ ਆ ਝ ਐ ਝ ਤ ਐ ਉ ਙ ਙ ਤ ਚ ਝ ਈ

ਐਧ ਐਘਙ ਘਙਰੁਈ ਙਰੁ ਐਚ ਘਙ ਰੁਤਈ ਘਙਈ ਵਙਙ ਆਰੁ ਵਙਝਝ ਵਙਝਝ ਝ ਵ ਐਤਧ ਵਙਙ
 ਐਘਙਙ ਝ ਵ ਘਙ ਆਧ ਈਰੁਝ ਘਙਰੁਈ ਐਐਰੁ ਐਧ ਝ ਵ ਝਘਙ ਐਘਙਙ ਈਰੁਝ ਵਙਙ ਝਘਙ ਵਙਙ
 ਈਰੁਝ ਐਝ ਚਰੁਵਘ ਰੁਝਧ ਚਝਧ ਆਈ ਰੁਝਈ ਤਝ ਆਧ ਧਙਐ ਐਐਰੁ ਵਙਙ ਘਙਈ ਚਝਙ ਰੁਝਈ
 ਚਰੁਵਘ ਘਙਰੁਈ ਈਰੁਝ ਐਐਰੁ ਐਚ ਚਝਧ ਘਙ ਚਰੁਵਘ ਆਈ ਰੁਝਈ ਘਙ ਰੁਝਈ ਵਙਙ ਝ ਵ
 ਰੁਝਈ ਰੁਝਈ ਵਙਧਙਙ ਤਝ ਧਙਐ ਆਈ ਰੁਝਈਆਝ ਝ ਵ ਰੁਝਈਆਝ ਵਙਧਙਙ ਰੁਝਈਆਝ ਝ ਵ ਚਝਧ
 ਝ ਵ ਚਰੁਵਘ ਰੁਝਧ ਐਝ ਝ ਵ ਐਐਰੁ ਵਙਙ ਵਙਙ ਝਘਙ ਝ ਵ ਘਙਈ ਰੁਝਧ ਐਤਧ ਧਙਐ ਝ ਵ
 ਝ ਵ ਐਝ ਘਙਈ ਐਘਙਙ ਆਈ ਝਘਙ ਰੁਝਈਆਝ ਵਙਙ ਐਤਧ ਝਘਙ ਙਰੁ ਐਤਧ ਐਚ ਵਙਙ ਐਐਰੁ
 ਐਤਧ ਝ ਵ ਈਰੁਝ ਐਝ ਆਈ ਙਰੁ ਝ ਵ ਈਝ ਐਤਧ ਐਚ ਆਧ ਈਝ ਐਚ ਵਙਝਧ ਆਧ ਵਙਧਙਙ
 ਆਈ ਈਝ ਐਤਧ ਧਙਐ ਆਰੁ ਘਙਈ ਝ ਵ ਘਙਈ ਆਰੁ ਈਝ ਈਰੁਝ ਆਧ ਐਤਧ ਚਝਧ ਝਘਙ ਆਰੁ
 ਰੁਝਧ ਈਝ ਘਙਈ ਵਙਙ ਐਚ ਰੁਝਧ ਚਝਙ ਰੁਝਈ ਝ ਵ ਆਧ ਰੁਝਧ ਐਧ ਐਧ ਘਙਈ ਐਚ ਧਙਐ
 ਚਰੁਵਘ ਐਐਰੁ ਚਰੁਵਘ ਆਈ ਐਘਙਙ ਧਙਐ ਵਙਧਙਙ ਐਐਰੁ ਈਰੁਝ ਐਐਰੁ ਘਙਰੁਈ ਐਝ ਈਰੁਝ
 ਆਧ ਵਙਙਙ ਈਝ ਐਚ ਝ ਵ ਚਝਙ ਚਝਙ ਐਧ ਰੁਝਧ ਵਙਝਧ ਐਚ ਝਘਙ ਈਰੁਝ ਈਰੁਝ ਈਰੁਝ
 ਈਝ ਐਧ ਵਙਙ ਵਙਙ ਙਰੁ ਆਈ ਧਙਐ ਈਝ ਆਈ ਵਙਝਧ ਘਙਰੁਈ ਚਝਧ ਐਐਰੁ ਐਘਙਙ ਐਐਰੁ
 ਐਧ ਐਘਙਙ ਰੁਝਈ ਵਙਧਙਙ ਵਙਙ ਵਙਙ ਆਰੁ ਐਤਧ ਆਰੁ ਝ ਵ ਐਚ ਆਈ ਘਙ ਰੁਝਧ ਚਝਧ ਘਙ
 ਚਝਧ ਤਝ ਈਰੁਝ ਘਙਈ ਝਘਙ ਈਰੁਝ ਝਘਙ ਵਙਙ ਆਧ ਵਙਙ ਆਰੁ ਰੁਝਧ ਵਙਧਙਙ ਐਚ ਘਙਈ
 ਘਙ ਝ ਵ ਐਧ ਆਰੁ ਘਙਈ ਘਙਰੁਈ ਆਧ ਵਙਧਙਙ ਐਧ ਈਰੁਝ ਚਝਙ ਵਙਝਧ ਵਙਙ ਝਘਙ ਚਝਙ
 ਵਙਧਙਙ ਝਘਙ ਵਙਧਙਙ ਐਤਧ ਈਰੁਝ ਈਝ ਘਙਈ ਤਝ ਤਝ ਝ ਵ ਘਙਰੁਈ ਘਙਈ ਝ ਵ ਐਐਰੁ ਝ ਵ
 ਵਙਙ ਰੁਝਈ ਘਙਰੁਈ ਝਘਙ ਵਙਧਙਙ ਰੁਝਈਆਝ ਈਝ ਆਧ ਐਐਰੁ ਙਰੁ ਆਰੁ ਤਝ ਘਙ ਐਚ ਵਙਙ

Shift	Z z	X x x ਓ	C c c ਈ	V v v ਨ	B b b ਵ	N n n ਲ	M m m ਸ	< ..	>. ..	? ? / ਯ	Shift
-------	--------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	---------	----------	------------	-------

ੰ ਂ ਨ ਂ ਯ . , ਲ , ਯ ਵ , ਵ ਯ ਨ ਂ ਂ ਲ ਮ ਸ ਂ ਨ ਸ
 ਲ ਸ ਲ ਸ ਲ . ਨ ਵ ਸ ਯ ਵ ਮ ਸ ਂ ਸ . ਵ , ੰ ਮ ਲ ੰ ੰ
 . , ੰ , ਵ ਲ . ੰ , ਲ ਵ ਯ ੰ ਸ ੰ ਯ . ਲ ਨ ਮ . ਯ ਨ . ੰ ,
 . ਯ ਵ . ਨ ਵ ੰ ਯ ਲ ਲ ਸ ੰ . ੰ ਲ ੰ ਯ ਵ ਵ ਮ . ਮ ਸ ਯ ਨ
 ਲ ਮ . ੰ ਮ ਲ ਸ ਸ ਸ ਸ ਯ ੰ , ੰ ਸ ਮ . ੰ ਲ ਯ ਲ ੰ ਵ . ਲ
 ਨ ੰ ਸ ਸ ੰ ਨ ਯ ਨ ਲ ਨ . ਵ . ਮ . ਲ ਵ . ਵ ੰ ੰ ਯ ੰ ਵ . ਨ
 ਸ ਯ ੰ ਨ ਸ ਯ ਨ ਮ ੰ , ੰ ਵ ਨ ਮ ਲ ਮ , ਸ ਸ ਨ ਸ ਮ , . ੰ
 ਮ ੰ ਨ ਸ ਵ ਮ ਯ ੰ ਵ ੰ ਵ ਵ ਵ ਲ ਨ ੰ ੰ ੰ . ਨ ੰ ਮ , ਲ ,

ਜਦੋਂ ਡੋਰਾ ਦਾਗੀ ਹੈ ਡਬੈਦਾ ਥੀ ਹੀਹ ਜਦੋਂਦਾ ਗੋਡ ਦਾਗੀ ਜਾਗਾ ਦਾਗੀ ਗੋਡ ਬੁ ਦੂ ਜੈ ਥੈ
 ਜਗਬਹੀ ਗੀਗਹੋਂ ਦਾਡ ਗੀ ਜਾ ਗੋਂ ਜੈ ਥੈ ਜਾ ਡਹਗੀ ਜੈ ਡਬੈਦਾ ਥੀ ਗੀ ਜਾਦਾਹੈ ਡਹਜਗ
 ਥੈ ਹੀ ਡੋਜ ਜਦੈਬ ਹੈਦ ਡੋਗ ਡਾਗ ਡੋਜ ਜੈਦਾਗੁ ਡੈ ਜਾਗਾ ਗੈਗ ਬਹਾਦਜੈ ਡਾ ਜਾ ਹੁਜੋਂ
 ਗਹੁਬ ਗੀਬ ਡੈ ਹੁਬੈਜਡ ਥੈ ਜੁਗੁਦ ਗੋਂ ਹੀਹ ਹੁਜੋਂ ਗੈਗ ਬੁਡਾ ਜਦੋਂਦਾ ਗਹੁਬ ਬਹਾਦਾਦੀ ਡੋਗ
 ਹੁਬੈਜਡ ਡੋਜ ਡਾ ਬੋਬ ਡੋਜ ਡਹਜਗ ਬੁਡਾ ਡਾ ਡਹਗੀ ਗੈਗ ਦਾ ਗੋਂ ਡਹਗੀ ਹੈ ਜਾਦਾਹੈ
 ਗਹੁਬ ਜਾਗਾ ਬੁਡਾ ਜਦੋਂਦਾ ਜਾਗਾ ਗੈਗ ਡਬੈਦਾ ਡੋਗ ਜਾ ਹੀ ਜਾ ਹੈ ਜੋ ਜੈ ਬੋਬ ਡਾਗ ਹੀ
 ਹੁਬੈਜਡ ਦਾ ਗੀ ਜੈ ਡਾ ਥੈ ਗੋਂ ਡਬੈਦਾ ਥੀ ਗੋਂ ਜੋਂ ਗੀਬ ਜਾਦਾਹੈ ਜਦੋਂਦਾ ਥੀ ਗਹੁਬ ਜਾਗਾ
 ਹੈ ਹੈਦ ਜੋਂ ਜਾਦਾਹੈ ਗੈਗ ਜਦੋਂਦਾ ਗੋਡ ਦਾਗੀ ਜੁ ਦਾਗੀ ਗੀਬ ਜੁ ਗੀਗਹੋਂ ਥੀ ਗੀ ਦੂ ਜੈ
 ਡਹਜਗ ਹੈਦ ਜਾਗਾ ਹੁਬੈਜਡ ਜੋਂ ਡਾਗ ਬਹਾਦਜੈ ਹੀ ਦਾਗੀ ਬੋਬ ਗਹੁਬ ਡਾ ਜਗਬਹੀ ਜਦੋਂਦਾ
 ਹੈਦ ਚੁਗੁਦ ਚੁ ਚੁ ਗੁ ਡਹਜਗ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਡ ਚੁ ਡਬੈਦਾ ਜਦੋਂਦਾ ਬਹਾਦਾਦੀ ਥੈ ਡਬੈਦਾ ਹੈ ਥੈ
 ਜੈ ਚੁ ਹੈ ਹੁਜੋਂ ਜੋਂ ਬੁ ਹੁਬੈਜਡ ਜਾ ਜੈ ਥੈ ਹੀਹ ਡਾ ਜੈਦਾਗੁ ਹੀ ਚੁ ਜਦੈਬ ਡਾਗ ਡੋਗ
 ਦਾਗੀ ਡੋਗ ਥੀ ਗੀਗਹੋਂ ਬੁ ਜਾ ਜਾ ਬੁਡਾ ਗੋਂ ਗੀ ਜਾਗਾ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਡ ਜਾ ਹੁਜੋਂ ਬਹਾਦਜੈ
 ਚੁਗੁਦ ਜੈਦਾਗੁ ਗਹੁਬ ਜਦੈਬ ਡਹਗੀ ਦਾ ਗੋਡ ਡਾ ਡਹਗੀ ਚੁਗੁਦ ਜਾਗਾ ਜੋਂ ਗੀਗਹੋਂ ਥੀ
 ਜਾਗਾ ਹੁਜੋਂ ਜਗਬਹੀ ਗੋਂ ਦਾ ਗੋਂ ਗੈਗ ਜਾਗਾ ਡਹਜਗ ਥੀ ਜੈਦਾਗੁ ਦਾਗੀ ਗੀਬ ਹੁਬੈਜਡ ਡੋਗ
 ਗਹੁਬ ਜੋਂ ਡਾਗ ਡਹਜਗ ਹੀਹ ਚੁ ਗਹੁਬ ਬੋਬ ਗੈਗ ਜਦੈਬ ਬਹਾਦਜੈ ਗੀਗਹੋਂ ਗੀ ਹੈਦ ਦੀ
 ਬੋਬ ਬੁਡਾ ਡੋਜ ਡੋਗ ਹੀ ਬਹਾਦਜੈ ਡਹਜਗ ਹੈ ਗੀਬ ਡੈ ਹੁਜੋਂ ਹੁਬੈਜਡ ਹੀਹ ਜਦੋਂਦਾ ਡੋਗ
 ਜਾ ਡਾ ਬਹਾਦਜੈ ਗੋਡ ਬੋਬ ਗੋਡ ਗਹੁਬ ਦੂ ਹੀਹ ਡਾਗ ਹੈਦ ਦਾਡ ਹੁਜੋਂ ਡੋਜ ਡੋਗ ਗੋਡ ਗੁ
 ਹੁਬੈਜਡ ਜਗਬਹੀ ਡੋਗ ਹੈ ਡੋਗ ਡਹਜਗ ਚੁ ਗੋਡ ਡੈ ਦਾਗੀ ਦੀ ਡਬੈਦਾ ਦਾ ਗੀਗਹੋਂ ਬਹਾਦਜੈ

ਸ਼ਿਫਟ ਕੀਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਰੋਅ (ਹੋਮ ਰੋਅ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਰੋਅ) ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਐਕਟੀਵਿਟੀ

Shift	Z z	X x	C c	V v	B b	N n	M m	< ..	> ..	? /	Shift
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	--------	-------

ਟ ਂ ਲ ਟ ਟ ਟ ਂ । ਂ ਲ ਖ ਏ ਲ ਂ । ਂ ਂ ਟ ਟ ਏ । । ਏ ਲ ਂ
 ਏ ਟ ਟ ਏ ਏ ਏ । ਟ । । ਟ ਏ । । ਟ । ਏ ਂ ਏ ਟ ਏ ਸ ਂ ਟ ਏ
 ਟ ਏ ਏ ਂ ਂ ਲ ਏ ਟ । ਂ । ਂ ਏ ਂ ਂ ਂ ਏ । ਏ ਸ ਏ ਂ ਸ । ਲ
 ਏ ਏ । । ਂ ਸ ਂ ਲ ਂ ਂ ਸ ਟ ਟ ਟ ਏ ਸ ਲ ਟ ਏ ਏ ਂ ਂ ਸ । ਸ
 ਏ ਟ ਸ ਏ ਲ ਏ ਏ । ਏ ਟ ਏ । । ਂ । ਏ ਂ ਟ ਏ ਟ ਸ ਲ ਟ ਟ ਂ
 ਂ ਏ ਂ । ਟ ਸ । । ਂ ਟ ਏ ਂ ਂ ਂ ਏ ਟ ਟ ਲ ਏ ਏ । ਸ ਸ ਸ ਸ
 ਂ ਏ ਸ ਸ ਂ ਂ ਂ ਏ ਂ ਏ । ਟ ਏ । ਟ । ਂ ਂ । ਂ ਂ ਂ ਂ ਂ ਏ ਂ
 ਂ ਟ ਟ ਟ ਂ ਏ ਂ ਟ ਏ ਲ ਏ । । ਟ ਏ ਟ । । ਟ ਲ ਂ ਟ ਂ ਲ ਏ

3rd Row (Numeric Row) – Practice Lesson using Shift Key

~ `	! 1	@ 2	# 3	\$ 4	% 5	^ 6	& 7	* 8	(9	) 0	-- =	++ =	Backspace
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	-----------

ਸੌ ਕੁ ਕਜ ਸੌ ਕਜ ਸੌ (ਂ ਯ ੂ) ਦੁ ਸੌ ਂ ਯ ੂ ਂ ਂ ਂ ਕੁ ਂ ਯ ਂ ਯ ਕਜ ਸੌ ਂ
 ਕੁ ਂ ਯ ਕੁ (ਦੁ ਦੁ ਕਜ ਸੌ ਕਜ ੂ ਸੌ ੂ ੂ) ੂ ਕੁ ਂ ਯ (ੂ ਸੌ ਕੁ ੂ ਂ ਯ
 ਕਜ ੂ ਂ ਯ ਂ ਯ ਕੁ ੂ ੂ ਦੁ (ਂ ਂ ਕੁ ਸੌ ੂ ੂ ਕਜ ਕਜ ਕੁ ੂ ਕਜ ਦੁ ਸੌ ੂ
 ੂ (ਂ ਂ ਦੁ) ਦੁ ਂ ਯ ੂ ਂ ਯ (ਕਜ ਕੁ ਂ ਯ (ੂ (ਂ ਯ ੂ ਸੌ ੂ ਦੁ ਕੁ ੂ

Characters with RIGHT ALT Key

Alt + b	Alt + h	Alt + k	Alt + i	Alt + p	Alt + [
ਓ	ਫ	ਖ	ਗ	ਜ	ਤ

Characters with LEFT ALT Key

Alt + 33	Alt + 34	Alt + 37	Alt + 39	Alt + 0145	Alt + 43	Alt + 47	Alt + 58	Alt + 59	Alt + 63	Alt + 92
!	"	%	'	·	+	/	:	;	?	\

APPENDIX – IV

ਆਮ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਰੂਪ

ACRONYM	FULL FORM
AI	: ARTIFICIAL INTELLIGENCE
ARPANET	: ADVANCED RESEARCH PROJECT AGENCY NETWORK
BMP	: BITMAP PICTURE
bpi	: BITS PER INCH
CD	: COMPACT DISK
CPU	: CENTRAL PROCESSING UNIT
CSS	: CASCADING STYLE SHEET
CUI	: CHARACTER USER INTERFACE
DOS	: DISK OPERATING SYSTEM
DRAM	: DYNAMIC RANDOM ACCESS MEMORY
DSL	: DIGITAL SUBSCRIBER LINE
DVD	: DIGITAL VIDEO DISK
E COMMERCE	: ELECTRONIC COMMERCE
EEPROM	: ELECTRONICALLY ERASABLE PROGRAMMABLE READ ONLY MEMROY
EMAIL	: ELECTRONIC MAIL
EPROM	: ERASABLE PROGRAMMABLE READ ONLY MEMROY
FTP	: FILE TRANSFER PROTOCOL
GB	: GIGABYTE
GIF	: GRAPHICS INTERCHANGE FORMAT
GUI	: GRAPHICAL USER INTERFACE
HTML	: HYPER TEXT MARKUP LANGUAGE
IAP	: INTERNET ACCESS PROVIDER
IBM	: INTERNATIONAL BUSINESS MACHINE
IC	: INTEGRATED CIRCUIT
ISDN	: INTEGRATED SERVICES DIGITAL NETWORK

ISP	: INTERNET SERVICE PROVIDER
IT	: INFORMATION TECHNOLOGY
JPEG	: JOINT PHOTOGRAPHIC EXPERTS GROUP
KB	: KILOBYTE
MB	: MEGABYTE
MIDI	: MUSICAL INSTRUMENT DIGITAL IDENTIFIER
MODEM	: MODULATER DEMODULATER
MPEG	: MOVING PICTURE EXPERTS GROUP
MROM	: MASKED READ ONLY MEMORY
NIC	: NETWORK INTERFACE CARD
PB	: PETA BYTE
PC	: PERSONAL COMPUTER
PNG	: PORTABLE NETWORK GRAPHICS
POP	: POST OFFICE PROTOCOL
PROM	: PROGRAMMABLE READ ONLY MEMORY
RAM	: RANDOM ACCESS MEMORY
ROM	: READ ONLY MEMORY
RTF	: RICH TEXT FORMAT
SERP	: SEARCH ENGINE RESULT PAGE
SMTP	: SIMPLE MAIL TRANSFER PROTOCOL
SRAM	: STATIC RANDOM ACCESS MEMORY
TB	: TERABYTE
TCP/IP	: TRANSMITION CONTROL PROTOCOL/INTERNET PROTOCOL
ULSI	: ULTRA LARGE SCALE INTEGRATED CIRCUIT
UPS	: UNINTERRUPTIBLE POWER SUPPLY
URL	: UNIFORM RESOURCE LOCATER
USB	: UNIVERSAL SERIAL BUS
VLSI	: VERY LARGE SCALE INTEGRATED CIRCUIT
WWW	: WORLD WIDE WEB

APPENDIX – V

ਆਮ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀਅਜ਼
(ਐਮ. ਐਸ. ਵਰਡ)

Shortcut Key	Used for
Ctrl+A	Select All
Ctrl+B	Bold the selected text
Ctrl+C	Copy the selected contents
Ctrl+D	Opens the Font Dialog Box
Ctrl+E	Center Align text
Ctrl+F	Find text
Ctrl+G	Goto line/page no etc.
Ctrl+H	Replace text
Ctrl+I	Italic the selected text
Ctrl+J	Justify paragraph
Ctrl+K	Create Hyperlink for the selected text
Ctrl+L	Left Align the paragraph
Ctrl+M	Increase Indent
Ctrl+N	Create a New File
Ctrl+O	Open Existing File
Ctrl+P	Print File
Ctrl+Q	Clear Indents and Tabs
Ctrl+R	Right Align the text
Ctrl+S	Save File
Ctrl+T	Increase Hanging Indent
Ctrl+U	Underline the selected contents
Ctrl+V	Paste the contents from the clipboard
Ctrl+W	Close File
Ctrl+X	Cut the selected contents
Ctrl+Y	Redo the last action (if possible)
Ctrl+Z	Undo the last operation
Ctrl+1	Single Line Spacing
Ctrl+2	Double Line Spacing
Ctrl+5	1.5 Line Spacing

Ctrl+]	Increase Font Size
Ctrl+[	Decrease Font Size
Ctrl+Shift+C	Copy the Formats of selected text
Ctrl+Shift+V	Paste the copied Formats on selected text
Shift+F3	Change Case
F7	Spelling and Grammar Check
Alt+F4	Close Program

ਆਮ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀਅਜ਼
(ਐਮ. ਐਸ. ਐਕਸਲ)

Shortcut Key	Used for
Ctrl + A	Select the entire worksheet. If the cursor is currently placed within a table, press once to select the table, press one more time to select the whole worksheet.
Ctrl + B	Bold Text of Selected Cell/Cells
Ctrl + C	Copy the contents of the selected cells to Clipboard.
Ctrl + D	Copy the contents and format of the first cell in the selected range into the cells below. If more than one column is selected, the contents of the topmost cell in each column will be copied downwards.
Ctrl + F	Display the "Find" dialog box.
Ctrl + F1	Show / hide the Excel Ribbon.
Ctrl + G	Open the "Go to" dialog. Pressing F5 displays the same dialog.
Ctrl + N	Create a new workbook.
Ctrl + O	Open an existing workbook.
Ctrl + P	Open the "Print" dialog.
Ctrl + S	Save the active workbook.
Ctrl + T	"Convert selected cells to a table.
Ctrl + V	Paste contents of the Clipboard into the selected cell(s).
Ctrl + W	Close the active workbook.
Ctrl + X	Cut the contents of the selected cells to Clipboard.
Ctrl + Y	Repeat (Redo) the last action, if possible.
Ctrl + Z	Undo last action.
Ctrl + 1	Open the "Format Cells" dialog.
Ctrl + `	Toggle between displaying cell values and formulas.
Ctrl + ;	Enter the current date.
Ctrl + Shift + ;	Enter the current time
F2	Edit the current cell.
F4	Cycle through various combinations of formula reference types. Place the cursor within a cell and hit F4 to get the needed reference type: absolute, relative or mixed
F12	Displays the Save as dialog box.
Home	Return to the 1st cell of the current row in a worksheet.
Tab	Autocomplete the function name.

Ctrl + End	Move to the last used cell of the current worksheet
Ctrl + Home	Move to the beginning of a worksheet
Ctrl + PgDown	Switch to the next worksheet
Ctrl + PgUp	Switch to the previous worksheet
Alt + Enter	In cell editing mode, enter a new line (carriage return) into a cell.
Ctrl + Space	Select the entire column.
Shift + Space	Select the entire row.

